

LESMATERIAAL

Nederlands als pluricentrische taal:

Variëteiten van het
Nederlands –

Nederlands-Nederlands en
Belgisch-Nederlands

Deel 2

Dit document bevat lesmateriaal voor het project *Nachbarsprache & buurcultuur*.
Redactie: Ute K. Boonen, Pia M. Falter, Ina Erkelenz, Camille Rose, Pia Awater & Gaby Boorsma
Illustraties: Vera Kappmann

Nachbarsprache & Buurcultuur

Dit lesmateriaal behandelt verschillende aspecten van het Nederlands als pluricentrische taal. In deel 2 ligt de aandacht op lexicale verschillen tussen het Nederlands-Nederlands (NN) en het Belgisch-Nederlands (BN).

Je vind hier het materiaal voor een kaartspel, gebaseerd op de spelregels van het Duitse kaartspel *Schwarzer Peter*. In eerste instantie worden de spelregels nog een keer uitgelegd. Verschillende begrippen zijn op kaartjes geïllustreerd en kunnen worden afgedrukt en uitgeknipt. Aan het eind vind je nog een overzicht van de gebruikte woorden.

Drielanden-kaartspel

Thema	Woordenschat vergelijken
Materiaal	Spelkaartjes, controlelijst
Vorbereiding	Spelkaartjes afdrukken, uitknippen
Tijd	+/- 30 minuten
Werkvorm	Groepen van telkens ongeveer 4 scholieren

Spelregels:

Het spel volgt de regels van het kaartspel *Schwarzer Peter*:

- Aan het begin van het spel worden alle kaarten opgedeeld tussen de spelers (zodat iedereen een gelijk aantal (+/- één kaarten heeft). De kaarten mogen niet aan elkaar getoond worden.
- Het doel is om zo snel mogelijk alle kaartjes af te leggen. Wie aan het einde de kaart *Schwarzer Peter* overhoudt, heeft verloren. De speler die als eerste alle kaarten afgelegd heeft, is de winnaar.
- Het bijzondere bij dit spel zijn de reeksen. Elke reeks bestaat uit drie kaartjes: op het eerste kaartje staat een Duits woord, op het tweede de vertaling in het Nederlands-Nederlands en op het derde de vertaling in het Belgisch-Nederlands. Als iemand een reeks aflegt, moeten de andere spelers samen controleren of de reeks ook juist is. Daarna gaat het spel verder.
- Zo begint het spel: Wie aan de beurt is, trekt een kaartje van zijn linker buurman. Als je een combinatie van 3 kaarten hebt, mag je die afleggen. Als je geen reeks hebt, gaat het spel gewoon door en de rechter buurman is aan de beurt.
- Tijdens het spel moeten de spelers de kaarten verzamelen die bij elkaar horen. Zodra je een combinatie van drie passende kaarten bij elkaar hebt, mag je deze op tafel leggen.
- In elke ronde trekt elke speler een kaart uit de hand van zijn linker buurman. De speler ziet niet, wat hij neemt en mag de kaart ook niet teruggeven.
- Er zit één kaart meer in het spel: de *Schwarzer Peter*. Die blijft aan het einde over. De speler met de *Schwarzer Peter*-kaart aan het einde heeft verloren of moet een door de andere spelers verzonden taak uitvoeren.

Onze variant:

- In dit spel bestaan de kaartcombinaties uit woordreeksen. Elke reeks bestaat uit drie woorden: een Nederlands- en een Belgisch-Nederlands woord plus de Duitse vertaling van het woord.
- Als een leerling drie kaarten op tafel legt, controleren de overige leerlingen of de kaarten bij elkaar passen.
- Pas aan het einde van het spel, nadat de kaart *Schwarzer-Peter* overgebleven is, controleren de leerlingen alle gespeelde kaarten met de controlelijst.

de autostrade

België

de snelweg

Nederland

die Autobahn

Duitsland

een bal sjotten

België

een bal schieten

Nederland

einen Ball schießen

Duitsland

chance hebben

België

geluk hebben

Nederland

Glück haben

Duitsland

een foto trekken

België

een foto maken

Nederland

ein Foto machen

Duitsland

de frak

België

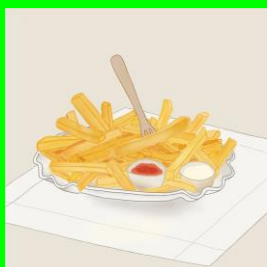
de jas

Nederland

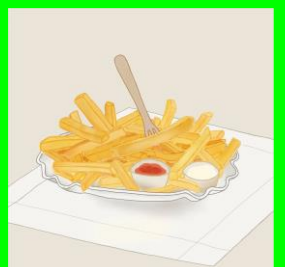
der Mantel

Duitsland

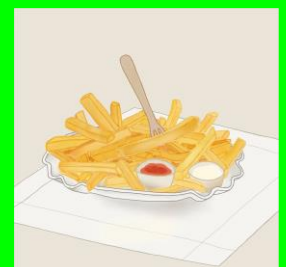
friet

België

patat

Nederland

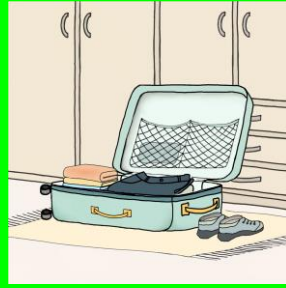
Pommes frites

Duitsland

de koffer maken

België

de koffer inpakken

Nederland

den Koffer packen

Duitsland

lopen

België

rennen

Nederland

rennen, laufen

Duitsland

plezant

België

plezierig

Nederland

vergnülich

Duitsland

stappen

België

lopen

Nederland

gehen

Duitsland

verloren lopen

België

verdwalen

Nederland

sich verlaufen

Duitsland

het stuitje

België

de boterham

Nederland

das Butterbrot

Duitsland

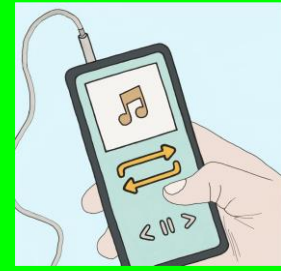
weeral

België

alweer

Nederland

schon wieder

Duitsland

de wegomlegging

België

de omleiding

Nederland

die Umleitung

Duitsland

Schwarzer Peter

Controlelijst:

Als jullie klaar zijn met het spel, controleren jullie of alles goed is. Dat doen jullie eerst samen in jullie groep. Daarna nemen jullie de controlelijst. Dan kun je er zeker van zijn dat alles klopt.

Nederlands - Nederlands	Belgisch - Nederlands	Duits
de snelweg	de autostrade	die Autobahn
een bal schieten	een bal sjotten	einen Ball schießen
geluk hebben	chance hebben	Glück haben
een foto maken	een foto trekken	ein Foto machen
de jas	de frak	der Mantel
de patat	de friet	die Pommes frites
de koffer inpakken	de koffer maken	den Koffer packen
rennen	lopen	rennen, laufen
plezierig	plezant	vergnülich
lopen	stappen	gehen
de boterham	het stuitje	das Butterbrot
verdwalen	verloren lopen	sich verlaufen
alweer	weeral	schon wieder
de omleiding	de wegomlegging	die Umleitung

gefördert von / gesubsidieerd door

Ministerium für Wirtschaft, Energie,
Industrie, Mittelstand und Handwerk
des Landes Nordrhein-Westfalen

provincie
Gelderland

